

El rol de la universitat envers els Objectius de Desenvolupament Sostenible: Construint una universitat crítica i compromesa

**Introducció dels Objectius de Desenvolupament Sostenible en la
formació universitària**

11 de juliol de 2016

Xavi Martí González

Prof. Economia Política Internacional
Coordinador del Grau de Relacions Internacionals
Blanquerna – Universitat Ramon Llull

Índex

- Contextualització dels ODS
- El paper de la universitat.
- Grups de treball:
  - Formació
  - Recerca
  - Extensió
- Comentaris, reflexions i debat
- Conclusions

Agenda 2030

- Aprovació dels ODS per part de l'AAGG de l'ONU.
- Context:
  - Fi de la vigència dels ODM
  - Cimera Rio+20

Però també...

- Crisi econòmica
- Canvis en la configuració del poder
- Governança multinivell dels béns públics globals

OBJETIVOS DE DESARROLLO DEL MILENIO

Cimera del Mil·lenni, 2000

ASSOLIMENT DELS ODM

ASSOLIMENTS

- Reducció de la taxa de **pobresa extrema** a la meitat, del 36% al 18%
- Reducció a quasi la meitat del nombre de persones amb una **nutrició insuficient**, del 23,6% al 11,8%
- Reducció de la taxa de **mortalitat infantil** de 90 a 48 per cada 1.000 naixements
- L'accés a l'**escola primària** arriba ara al 90% de nen/es en tot el món
- Increment de la població amb accés a **aigua potable** del 76% al 89%

...PERÒ

- Només 55 països (23% de la població mundial) s'apropa a $\frac{3}{4}$ dels objectius proposats.
- 33 dels països (26% de la població mundial, no arriba el 50% dels objectius proposats.

Millores
relatives

Persistència dels
problemes

“BONDATS” DELS ODM

UNA SOLA AGENDA: COORDINACIÓ DE
DONANTS

REACTIVACIÓ DEL DEBAT DELS FONS
PER A L'AJUDA

EINA DE PRESSIÓ PER ALS
ACTORES DE DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ
AL DESENVOLUPAMENT

LÍMITS DELS ODM

EXCLUSSIÓ D'ALGUNES DIMENSIONS DEL
DESENVOLUPAMENT

NO ENFOCAT A LAS CAUSES ESTRUCTURALS DE LA
POBRESA

POBRE CONSIDERACIÓ DE L'AGENDA DE LES
DESIGUALTATS

DESEQUILIBRI EN LA RENDICIÓ DE COMPTES

MASSA ÈMFASI A L'AJUT AL DESENVOLUPAMENT

OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE

1 FIN DE LA POBREZA

2 HAMBRE CERO

3 SALUD Y BIENESTAR

4 EDUCACIÓN DE CALIDAD

5 IGUALDAD DE GÉNERO

6 AGUA LIMPIA Y SANEAMIENTO

7 ENERGÍA ASEQUIBLE Y NO CONTAMINANTE

8 TRABAJO DECENTE Y CRECIMIENTO ECONÓMICO

9 INDUSTRIA, INNOVACIÓN E INFRAESTRUCTURA

10 REDUCCIÓN DE LAS DESIGUALDADES

11 CIUDADES Y COMUNIDADES SOSTENIBLES

12 PRODUCCIÓN Y CONSUMO RESPONSABLES

13 ACCIÓN POR EL CLIMA

14 VIDA SUBMARINA

15 VIDA DE ECOSISTEMAS TERRESTRES

16 PAZ, JUSTICIA E INSTITUCIONES SÓLIDAS

17 ALIANZAS PARA LOGRAR LOS OBJETIVOS

OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE

Formació

- Preguntes per al debat:
  - *Passar d'un currículum basat en competències a un currículum basat en capacitats.*
  - *Propostes per introduir els ODS a la formació:*
    - *a nivell curricular;*
    - *a nivell de capacitació dels docents;*

Recerca

- Preguntes per al debat:
  - *Les polítiques i els estàndards de qualitat en la recerca afavoreixin el compromís de la universitat pels ODS?*
  - *Propostes per introduir els ODS a la recerca:*
    - *àrea d'estudis específica o transversal*
    - *valoració de la recerca sobre desenvolupament;*
    - *incentius per a la recerca en aquests àmbits.*

Extensió

- Preguntes per al debat:
  - *Com i amb qui establir aliances per treballar en pro dels ODS a partir del seu valor afegit i específic?*
  - *Propostes per enfortir la capacitat dels agents universitaris a generar aliances amb la societat:*
    - *Transformar les relacions amb els altres agents per ser més col·laboratiu.*
    - *Coherència de polítiques a la universitat.*

Currículum competències vs. capacitats

	CURRÍCULUM COMPETÈNCIES	CURRÍCULUM CAPACITATS
Filosofia	Adquisició: Tenir	Elecció: ser i poder
Paradigma que defineix el propòsit	Capital humà: educació com a desencadenant del procés econòmic	Capacitats: l'educació com a factor per ampliar l'àmbit d'actuació de l'individu i la seva llibertat
Propòsit	Respondre a les demandes del mercat	Respondre a les demandes de l'individu
Persona	Pacient - Mitjà	Agent - Fi
Universitat	S'adapta a les demandes del mercat	S'emancipa de les demandes del mercat
Procés d'aprenentatge	Adaptable, a través del disseny curricular per competències	Adaptable, reflexiu, creatiu, a través del disseny curricular per capacitats
Perfil de l'individu	Preparat per competir al mercat. No incideix en el disseny del procés d'aprenentatge. Ciutadà global	Preparat per exercir la seva llibertat i la seva voluntat i impulsar la dels demés. Incideix, des l'expressió de la seva voluntat, en el disseny del procés d'aprenentatge. Ciutadà cosmopolita